

Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 13/2007, 79/2008, 86/2009, 78/2010, 14/2012, 62/2013, 40/2011 - drugi zakon, 8/2015 i 22/2017.

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom utvrđuju se doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, obveznici, osnovice i stope doprinosa, obveznik obračunavanja i plaćanja, rokovi za uplatu i druga pitanja koja se odnose na plaćanje doprinosa za obavezno socijalno osiguranje.

Član 2

Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje (u daljem tekstu: doprinosi), u smislu ovog zakona su:

- 1) doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje;
- 2) doprinos za obavezno zdravstveno osiguranje;
- 3) doprinos za osiguranje od nezaposlenosti.

Član 3

Doprinosi iz člana 2 tačka 1 ovog zakona su prihod Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Crne Gore.

Doprinosi iz člana 2 tačka 2 ovog zakona su prihod fonda za zdravstveno osiguranje.

Doprinosi iz člana 2 tačka 3 ovog zakona su prihod Zavoda za zapošljavanje.

Član 3a

(1) Osnovica za obračun i plaćanje doprinosa je bruto zarada zaposlenog, koja obuhvata zaradu za obavljani rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, na koja se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

(2) Bruto zarada zaposlenog iz stava 1 ovog člana obuhvata i naknade koje su direktno povezane sa radom i radnim učinkom (naknada za rad u radnim tijelima, grupama, timovima i sl.), na koje se plaća porez na dohodak fizičkih lica.

Član 4

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) **obveznik doprinosa** je osiguranik, poslodavac ili isplatilac prihoda, na čiji teret se plaća doprinos;
- 2) **obveznik obračunavanja, odnosno plaćanja doprinosa** je osiguranik, poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda koji je dužan da obračuna, odnosno plati doprinos u svoje ime i u svoju korist ili u svoje ime, a u korist osiguranika;
- 3) **osiguranik** je fizičko lice koje je osigurano u skladu sa zakonom;
- 4) **zaposleni** je fizičko lice koje radi kod poslodavca i ima prava i obaveze iz radnog odnosa na osnovu ugovora o radu, odnosno rješenja;
- 5) **upućeno lice** je zaposleni koji za poslodavca sa sjedištem u Crnoj Gori obavlja poslove u drugoj državi ili je na radu u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu ili u međunarodnoj organizaciji u inostranstvu;
- 6) **državljanin Crne Gore zaposlen u inostranstvu** je zaposleni u inostranstvu kod inostranog poslodavca ako za to vrijeme nije obavezan osiguran kod stranog nosioca osiguranja ili ako prava iz obaveznog socijalnog osiguranja, po propisima te države, ne može ostvariti ili koristiti van njene teritorije, a neposredno prije odlaska u inostranstvo je bio osiguran u Crnoj Gori, odnosno ako je prije odlaska u inostranstvo imao prebivalište u Crnoj Gori;
- 7) **inostrani penzioner** je lice koje prima penziju ili invalidninu isključivo od inostranog nosioca osiguranja, a ima prebivalište u Crnoj Gori;
- 8) **lice koje obavlja privremene i povremene poslove** je lice koje obavlja poslove po osnovu posebnih ugovora zaključenih u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi i po tom osnovu ostvaruje ugovorenu naknadu;
- 9) **poslodavac** je pravno i fizičko lice koje se bavi privrednom djelatnošću, ustanova, državni organ, organ lokalne samouprave, odnosno lokalne uprave, Vojska Crne Gore, banka, organizacija za osiguranje, udruženje, agencija, zadruge i drugo pravno i fizičko lice kod kojeg zaposleni zasniva radni odnos na osnovu ugovora o radu, odnosno rješenja;
- 10) **isplatilac prihoda** je poslodavac, odnosno pravno ili fizičko lice koje je dužno da u ime i u korist osiguranika ili u svoje ime, a u korist osiguranika obračuna i uplati doprinos;
- 11) **samostalna djelatnost** je privredna djelatnost koju obavlja preduzetnik, profesionalna ili druga djelatnost koju obavlja fizičko lice kao osnovno zanimanje, sveštenik, vjerski službenik i poljoprivrednik;
- 12) **povremena samostalna djelatnost** je djelatnost koju obavlja fizičko lice povremeno, radi ostvarivanja prihoda;
- 13) **preduzetnik** je fizičko lice koje obavlja privrednu djelatnost u cilju sticanja dobiti u skladu sa zakonom;
- 14) **lice koje ostvaruje ugovorenu naknadu** je fizičko lice koje obavlja poslove na osnovu ugovora (ugovor o djelu, autorski ugovor i dr.);
- 15) **ugovorena naknada** je naknada u kojoj su sadržani porez i doprinosi koje plaća lice koje ostvaruje tu naknadu;
- 16) **novčana naknada** je naknada koja se ostvaruje za vrijeme nezaposlenosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zapošljavanje;
- 17) **naknada zarade** je naknada koju ostvaruje zaposleni kao pravo po osnovu privremene spriječenosti za rad;
- 18) **poljoprivrednik** je lice koje obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, a po tom osnovu nije obveznik poreza na dohodak fizičkih lica;
- 19) **doprinos iz osnovice** je iznos doprinosa koji obračunava, obustavlja i plaća poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda u ime i u korist osiguranika;
- 20) **doprinos na osnovicu** je iznos doprinosa koji obračunava i plaća poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda u svoje ime, a u korist osiguranika ili osiguranik koji sam za sebe plaća doprinos;
- 21) **najniža mjesečna osnovica doprinosa** je osnovna zarada na koju se obračunavaju i plaćaju doprinosi za jedan kalendarski mjesec osiguranja, propisana opštim kolektivnim ugovorom za odgovarajuću kategoriju stručnosti, iskazana u bruto iznosu;
- 22) **najviša godišnja osnovica doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje** je najviši iznos na koji se obračunavaju i plaćaju doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje za kalendarsku godinu osiguranja;
- 23) **prosječna mjesečna zarada u Crnoj Gori** je prosječan iznos mjesečne bruto zarade ostvarene u prethodnoj godini po zaposlenom u Crnoj Gori, a prema podacima organa nadležnog za poslove statistike;
- 24) **minimalna zarada u Crnoj Gori** je zarada utvrđena u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi.

II. OBVEZNICI DOPRINOSA

1. Obveznici doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje

Član 5

- (1) Obveznici doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje su:
- 1) lica zaposlena kod poslodavca;
 - 2) lica koja obavljaju privremene i povremene poslove;
 - 3) izabrana ili imenovana lica, ako za obavljanje funkcije ostvaruju zaradu;
 - 4) članovi odbora direktora u privrednom društvu i drugom pravnom licu i članovi upravnih odbora u javnim preduzećima i ustanovama koji za svoj rad primaju naknadu;
 - 5) upućena lica, ako nijesu obavezno osigurana po propisima te zemlje ili ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno;
 - 6) državljani Crne Gore koji su na teritoriji Crne Gore zaposleni kod stranih ili međunarodnih organizacija i ustanova, stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava ili kod stranih pravnih ili fizičkih lica, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno;
 - 7) državljani Crne Gore zaposleni u inostranstvu;
 - 8) strani državljani i lica bez državljanstva koja su na teritoriji Crne Gore zaposlena kod stranih pravnih i fizičkih lica, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, odnosno ako nijesu osigurana po propisima druge države;
 - 9) strani državljani i lica bez državljanstva koja su na teritoriji Crne Gore zaposlena kod međunarodnih organizacija i ustanova i stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je takvo osiguranje predviđeno međunarodnim ugovorom;
 - 10) strani državljani i lica bez državljanstva koja su na teritoriji Crne Gore zaposlena kod domaćih pravnih, odnosno fizičkih lica, na osnovu posebnih ugovora i sporazuma o međunarodno-tehničkoj saradnji, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, odnosno ako nijesu osigurana po propisima druge države;
 - 11) lica koja ostvaruju novčanu naknadu u skladu sa zakonom koji uređuje zapošljavanje;
 - 12) preduzetnici i lica koja obavljaju profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje;
 - 13) lica koja ostvaruju ugovorenu naknadu, ako nijesu obveznici doprinosa po drugom osnovu;
 - 14) sveštenici, vjerski službenici, monasi i monahinje;
 - 15) poljoprivrednici.
- (2) Obveznik doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje:
- 1) za lica iz stava 1 tač. 1 do 3 i tač. 5, 6, 8, 9 i 10 ovog člana je i poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda;
 - 2) za lica iz stava 1 tačka 11 ovog člana je Zavod za zapošljavanje;
 - 3) za lica iz stava 1 tačka 14 ovog člana su vjerske zajednice.

2. Obveznici doprinosa za zdravstveno osiguranje

Član 6

- (1) Obveznici doprinosa za zdravstveno osiguranje su:
- 1) zaposlena lica, u skladu sa zakonom;
 - 2) izabrana ili imenovana lica, ako za obavljanje funkcije ostvaruju zaradu;
 - 3) članovi odbora direktora u privrednom društvu i drugom pravnom licu i članovi upravnih odbora u javnim preduzećima i ustanovama koji za svoj rad primaju naknadu;
 - 4) državljani Crne Gore koji su u Crnoj Gori zaposleni kod stranih ili međunarodnih organizacija i ustanova, stranih konzularnih ili diplomatskih predstavništava ili kod stranih pravnih ili fizičkih lica, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno;
 - 5) lica upućena na rad u inostranstvo, a koja su zaposlena u privrednom društvu ili drugom pravnom licu čije je sjedište u Crnoj Gori, koje obavlja djelatnost u inostranstvu, ako nijesu obavezno osigurana po propisima države u koju su upućeni i ako međunarodnim ugovorom nije drukčije uređeno;
 - 6) stranci koji u Crnoj Gori rade kod domaćih pravnih, odnosno fizičkih lica, na osnovu posebnih ugovora i sporazuma o međunarodno-tehničkoj saradnji;
 - 7) stranci koji su u Crnoj Gori zaposleni kod međunarodnih organizacija i ustanova i drugih stranih pravnih i fizičkih lica, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, odnosno ako nijesu osigurana po propisima druge države;
 - 8) stranci koji su u Crnoj Gori zaposleni kod stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je takvo osiguranje predviđeno međunarodnim ugovorom;
 - 9) preduzetnici i lica koja samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost kao osnovno zanimanje;
 - 10) lica koja obavljaju privremene i povremene poslove, kao i poslove po posebnom ugovoru o radu, u skladu sa zakonom;
 - 11) nezaposlena lica koja se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i ostvaruju novčanu naknadu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zapošljavanje;
 - 12) korisnici penzija po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju;
 - 13) borci, vojni invalidi, civilni invalidi rata, članovi njihovih porodica i korisnici prava na novčanu naknadu materijalnog obezbjeđenja boraca, ako nijesu osigurani po drugom osnovu;
 - 14) korisnici socijalno-zaštitnih prava, u skladu sa posebnim propisima, ako nijesu osigurani po drugom osnovu;
 - 15) državljani Crne Gore i stranci sa stalnim boravkom u Crnoj Gori, koji primaju penziju ili drugu naknadu isključivo od inostranog nosioca osiguranja, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno;
 - 16) državljani Crne Gore zaposleni u inostranstvu, ako za to vrijeme nijesu obavezno osigurani kod stranog nosioca osiguranja ili ako prava iz zdravstvenog osiguranja, po propisima te države, ne mogu ostvariti ili koristiti van njene teritorije, a neposredno prije odlaska u inostranstvo su bili osigurani u Crnoj Gori, odnosno ako su prije odlaska u inostranstvo imali prebivalište u Crnoj Gori;
 - 17) poljoprivrednici i lica koja su vlasnici poljoprivrednog zemljišta;
 - 18) vjerska lica i vjerski službenici;
 - 19) lica koja obavljaju poslove po osnovu ugovora o djelu, odnosno poslove po osnovu autorskog ugovora, kao i poslove po osnovu drugih ugovora po osnovu kojih za izvršeni posao ostvaruju naknadu;
 - 20) lica koja su u pritvoru, na izdržavanju kazne zatvora, kao i lica kojima je izrečena mjera obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi i obaveznog liječenja alkoholičara i narkomana, koji nijesu osigurani ni po jednom osnovu iz tač. 1 do 19 i tačke 22 ovog stava;
 - 21) crnogorski državljani koji imaju prebivalište u Crnoj Gori i stranci sa odobrenim stalnim boravkom u Crnoj Gori, koji nijesu osigurani ni po jednom osnovu iz tač. 1 do 20 ovog stava, a koji imaju svojstvo osiguranika u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstveno osiguranje;
 - 22) lica koja su nosioci ličnog osiguranja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstveno osiguranje.
- (2) Obveznik doprinosa za zdravstveno osiguranje:
- 1) za lica iz stava 1 tač. 1 do 8 i tačka 10 ovog člana je i poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda;
 - 2) za lica iz stava 1 tačka 11 ovog člana je Zavod za zapošljavanje Crne Gore;
 - 3) za lica iz stava 1 tačka 12 ovog člana je Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore;
 - 4) za lica iz stava 1 tač. 13, 14 i 20 ovog člana je nadležni organ uprave;
 - 5) za lica iz stava 1 tačka 18 ovog člana su vjerske zajednice;
 - 6) za lica iz stava 1 tačka 21 ovog člana je nadležni organ uprave.

3. Obveznici doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti

Član 7

- (1) Obveznici doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti su:
- 1) lica zaposlena kod poslodavca;
 - 2) lica koja obavljaju privremene i povremene poslove;
 - 3) izabrana ili imenovana lica, ako za obavljanje funkcije ostvaruju zaradu;
 - 4) državljani Crne Gore koji su na teritoriji Crne Gore zaposleni kod stranih ili međunarodnih organizacija i ustanova, stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava ili kod stranih pravnih ili fizičkih lica, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno;
 - 5) upućena lica, ako nijesu obavezno osigurana po propisima te države ili ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno;
 - 6) strani državljani i lica bez državljanstva koja su na teritoriji Crne Gore zaposlena kod stranih pravnih i fizičkih lica, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, odnosno ako nijesu osigurana po propisima druge države;
 - 7) strani državljani i lica bez državljanstva koja su na teritoriji Crne Gore zaposlena kod međunarodnih organizacija i ustanova i stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je takvo osiguranje predviđeno međunarodnim ugovorom;
 - 8) strani državljani i lica bez državljanstva koja su na teritoriji Crne Gore zaposlena kod domaćih pravnih, odnosno fizičkih lica, na osnovu posebnih ugovora i sporazuma o međunarodno-tehničkoj saradnji, ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, odnosno ako nijesu osigurana po propisima druge države;
 - 9) preduzetnici i lica koja obavljaju profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje.
- (2) Obveznik doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti za lica iz stava 1 tač. 1 do 8 ovog člana je i poslodavac, odnosno drugi isplatilac prihoda.

4. Obveznici dodatnog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje

Član 8

- (1) Poslodavac je obveznik dodatnog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja koji se zaposlenom računa sa uvećanim trajanjem, u skladu sa zakonom kojim se uređuje obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje.
- (2) Preduzetnik je obveznik dodatnog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem, a koji kao osiguranik ostvaruje u skladu sa zakonom koji uređuje obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje.

III. OSNOVICE DOPRINOSA

1. Osnovice doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje

Član 9

- Osnovicu za obračunavanje i plaćanje doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje:
- 1) za obveznike iz člana 5 stav 1 tač. 1 do 3 i tač. 8 do 10 ovog zakona čini bruto zarada zaposlenog iz člana 3a ovog zakona, pri čemu osnovica ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
 - 2) za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 4 ovog zakona čini naknada za rad u odboru direktora, odnosno upravnom odboru;
 - 3) za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 5 ovog zakona čini zarada koju bi, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom, ta lica ostvarila u Crnoj Gori na istim ili sličnim poslovima, pri čemu osnovica ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
 - 4) za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 6 ovog zakona čini isplaćena zarada koja ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
 - 5) za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 7 ovog zakona utvrđuje opštim aktom ministarstvo nadležno za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, pri čemu osnovica ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
 - 6) za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 11 čini novčana naknada koju primaju ta lica prema zakonima koji uređuju rad i zapošljavanje;
 - 7) za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 12 ovog zakona, koji plaćaju porez u godišnjem paušalnom iznosu, čini oporezivi dohodak utvrđen u skladu sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuje porez na dohodak fizičkih lica, a za obveznike koji porez plaćaju po stvarnom dohotku, osnovica se utvrđuje u zavisnosti od visine ostvarenog, odnosno planiranog godišnjeg prometa i to:
 - do 9.000,00 eura, 60% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori,
 - do 15.000,00 eura, 100% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori,
 - preko 15.000,00 eura, 150% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori, s tim da obveznik može da plaća doprinos na osnovicu iznad iznosa utvrđenog u al. 1 do 3 ove tačke;
 - 8) za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 13 ovoga zakona čini oporezivi dohodak od samostalne djelatnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak fizičkih lica;
 - 9) za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 14 ovog zakona osnovice osiguranja utvrđuje ministarstvo nadležno za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, polazeći od dužnosti na kojoj je obveznik raspoređen, njegove školske spreme i godina radnog staža, pri čemu osnovica ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
 - 10) za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 15 ovog zakona čini 20% prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori, s tim što se obveznik može opredijeliti da plaća doprinos na osnovicu iznad propisane, a na način propisan zakonom kojim se uređuje obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje.

2. Osnovice doprinosa za zdravstveno osiguranje

Član 10

- Osnovicu za obračunavanje i plaćanje doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje:
- 1) za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 1, 2, 6, 7, 8 i 10 ovog zakona, čini bruto zarada zaposlenog iz člana 3a ovog zakona, pri čemu osnovica ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
 - 2) za obveznike iz člana 6 stav 1 tačka 3 ovog zakona čini naknada za rad u odboru direktora, odnosno upravnom odboru;
 - 3) za obveznike iz člana 6 stav 1 tačka 4 ovog zakona čini isplaćena zarada koja ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
 - 4) za obveznike iz člana 6 stav 1 tačka 5 ovog zakona čini zarada koju bi, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom, ta lica ostvarila u Crnoj Gori na istim ili sličnim poslovima, pri čemu osnovica ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
 - 5) za obveznike iz člana 6 stav 1 tačka 9 ovog zakona, koji plaćaju porez u godišnjem paušalnom iznosu, čini oporezivi dohodak utvrđen u skladu sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuje porez na dohodak fizičkih lica, a za obveznike koji porez plaćaju po stvarnom dohotku, osnovica se utvrđuje u zavisnosti od visine ostvarenog, odnosno planiranog godišnjeg prometa i to:

- do 9.000,00 eura, 60% prosječne mjesečne zarade u Cmoj Gori,
 - do 15.000,00 eura, 100% prosječne mjesečne zarade u Cmoj Gori,
 - preko 15.000,00 eura, 150% prosječne mjesečne zarade u Cmoj Gori;
- 6) za obveznike iz člana 6 stav 1 tačka 11 ovog zakona čini novčana naknada ostvarena u skladu sa zakonom kojim se uređuje zapošljavanje;
- 7) za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 12 i 15 ovog zakona čini iznos penzije;
- 8) za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 13 i 14 ovog zakona čini iznos isplaćene naknade;
- 9) za obveznike iz člana 6 stav 1 tačka 16 utvrđuje opštim aktom ministarstvo nadležno za poslove penzijskog i invalidskog osiguranja, pri čemu osnovica ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
- 10) za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 17 i 18 ovog zakona čini 20% prosječne mjesečne zarade u Cmoj Gori;
- 11) za obveznike iz člana 6 stav 1 tačka 19 ovog zakona čini oporezivi dohodak u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak;
- 12) za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 20 i 21 ovog zakona čini iznos minimalne zarade u Cmoj Gori u mjesecu za koji se doprinos plaća;
- 13) za obveznike iz člana 6 stav 1 tačka 22 ovog zakona čini iznos prosječne mjesečne zarade u Cmoj Gori.

3. Osnovice doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti

Član 11

Osnovicu za obračunavanje i plaćanje doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti:

- 1) za obveznike iz člana 7 stav 1 tač. 1 do 3 i tač. 7 do 9 ovog zakona, čini bruto zarada zaposlenog iz člana 3a ovog zakona, pri čemu osnovica ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
- 2) za obveznike iz člana 7 stav 1 tačka 4 ovog zakona čini naknada za rad u odboru direktora, odnosno upravnom odboru;
- 3) za obveznike iz člana 7 stav 1 tačka 5 ovog zakona čini isplaćena zarada koja ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
- 4) za obveznike iz člana 7 stav 1 tačka 6 ovog zakona čini zarada koju bi, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom, ta lica ostvarila u Cmoj Gori na istim ili sličnim poslovima, pri čemu osnovica ne može biti niža od najniže mjesečne osnovice doprinosa;
- 5) za obveznike iz člana 7 stav 1 tačka 9 ovog zakona, koji plaćaju porez u godišnjem paušalnom iznosu, čini oporezivi dohodak utvrđen u skladu sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuje porez na dohodak fizičkih lica, a za obveznike koji porez plaćaju po stvarnom dohotku, osnovica se utvrđuje u zavisnosti od visine ostvarenog, odnosno planiranog godišnjeg prometa i to:
 - do 9.000,00 eura, 60% prosječne mjesečne zarade u Cmoj Gori,
 - do 15.000,00 eura, 100% prosječne mjesečne zarade u Cmoj Gori,
 - preko 15.000,00 eura, 150% prosječne mjesečne zarade u Cmoj Gori;

4. Osnovice doprinosa za vrijeme privremene spriječenosti za rad

Član 12

Osnovicu za plaćanje doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za lica koja za vrijeme privremene spriječenosti za rad ostvaruju naknadu zarade u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstveno osiguranje, čini ta naknada.

Član 13

Osnovicu na koju se plaća doprinos za lica koja koriste pravo na naknadu zarade po osnovu porodiljskog odsustva, odnosno za vrijeme rada sa polovinom radnog vremena čini naknada u skladu sa zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti.

5. Najviša godišnja osnovica za plaćanje doprinosa

Član 14

- (1) Kada osiguranik ostvaruje prihode po više različitih osnova (radni odnos i dr.), doprinos za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje obračunava se i plaća po svim tim osnovama, do iznosa najviše godišnje osnovice doprinosa, u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Najviša godišnja osnovica plaćanja doprinosa za 2012. godinu iznosi 50.000,00 Eura.
- (3) Osnovica iz stava 2 ovog člana usklađuje se godišnje prema kretanju prosječne zarade u Cmoj Gori u prethodnoj kalendarskoj godini, a prema podacima općine uprave nadležnog za poslove statistike.
- (4) Akt o usklađivanju najviše godišnje osnovice iz stava 2 ovog člana donosi ministarstvo nadležno za poslove finansije.
- (5) Bliži način i postupak obustave plaćanja, odnosno povraćaja doprinosa po osnovu ostvarenja najviše godišnje osnovice propisuje ministarstvo nadležno za poslove finansija.

IV. STOPE DOPRINOSA

1. Stope doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje

Član 15

Stope doprinosa po kojima se plaća doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje na propisanu osnovicu iznose:

- 1) za obveznike iz člana 5 stav 1 tač. 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9 i 10 i čl. 12 i 13 ovog zakona na teret poslodavca 5,5% i na teret osiguranika 15,0%;
- 2) za obveznike iz člana 5 stav 1 tač. 4, 7, 12, 13 i 15 ovog zakona na teret osiguranika 20,5%;
- 3) za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 11 ovog zakona na teret isplatioca naknade 20,5%;
- 4) za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 14 ovog zakona, na teret vjerske zajednice 20,5%.

2. Stopa dodatnog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje

Član 16

Dodatni doprinosi za staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem koji plaća poslodavac, odnosno preduzetnik iznosi:

- 1) 6% za obveznike raspoređene na radna mjesta na kojima se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 14 mjeseci staža osiguranja;
- 2) 9% za obveznike raspoređene na radna mjesta na kojima se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 15 mjeseci staža osiguranja;
- 3) 12% za obveznike raspoređene na radna mjesta na kojima se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 16 mjeseci staža osiguranja;
- 4) 18% za obveznike raspoređene na radna mjesta na kojima se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 18 mjeseci staža osiguranja.
- 5) 28% za obveznike raspoređene na radna mjesta na kojima se 12 mjeseci efektivnog rada računa kao 24 mjeseca staža osiguranja.

3. Stope doprinosa za zdravstveno osiguranje

Član 17

- (1) Stope doprinosa po kojima se plaća doprinos za zdravstveno osiguranje na propisanu osnovicu iznose:
- 1) za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 1 do 8 i tačka 10 i čl. 12 i 13 ovog zakona na teret poslodavca 4,3% i na teret osiguranika 8,5%;
 - 2) za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 9, 15, 16 i 19 ovog zakona na teret osiguranika 12,8%;
 - 3) za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 11, 13, 14, 20 i 21 ovog zakona 4,3%;
 - 4) za obveznike iz člana 6 stav 1 tačka 12 ovog zakona 1,0%;
 - 5) za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 17, 18 i 22 ovog zakona 12,8%.
- (2) Za zaposlene koji se nalaze na neplaćenom odsustvu dužem od 30 dana poslodavac plaća doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 12,8%.

4. Stope doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti

Član 18

Stope doprinosa po kojima se plaća doprinos za osiguranje od nezaposlenosti na propisanu osnovicu iznose:

- 1) za obveznike iz člana 7 stav 1 tač. 1 do 8 i čl. 12 i 13 ovog zakona na teret poslodavca 0,5% i na teret osiguranika 0,5%;
- 2) za obveznike iz člana 7 stav 1 tačka 9 ovog zakona na teret osiguranika 1%.

IVa OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA DOPRINOCA HA LIČNA PRIMANJA

Član 18a

- (1) Doprinosi se ne plaćaju na lična primanja fizičkih lica do iznosa određenog zakonom kojim se uređuje porez na dohodak fizičkih lica.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, doprinosi se ne plaćaju na primanja po osnovu otpremnina, solidarnih i socijalnih pomoći, naknada za odvojeni život i jubilarnih nagrada.
- (3) Doprinosi se ne plaćaju na lična primanja ostvarena u obliku robe, poklona i kod činjenja ili pružanja pogodnosti zaposlenom, osim ako se ta lična primanja daju kao kompenzacija za neisplaćenu zaradu.
- (4) Za zaposlene u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i misijama Crne Gore u inostranstvu ne plaćaju se doprinosi na poseban dodatak na osnovnu zaradu, posebne naknade troškova (za zdravstveno osiguranje, porodijsko odsustvo, za stanovanje, dio za školovanje djece, za slučaj smrti u inostranstvu) i druga primanja (otpravničko, žeransko i funkcionalno primanje i primanje za izdržavanje članova porodice), u skladu sa propisima koji uređuju prava i obaveze zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i misijama Crne Gore u inostranstvu.

V. MIROVANJE OBAVEZA PLAĆANJA DOPRINOSA

Član 19

Zaposlenom kome je odobreno mirovanje radnog odnosa u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose za to vrijeme miruje i obaveza plaćanja doprinosa, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član 20

- (1) Preduzetniku i fizičkom licu koje obavlja profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje koje privremeno odjavi obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje ta djelatnost za taj period miruje obaveza plaćanja doprinosa, osim ako to lice podnese zahtjev za plaćanje doprinosa u tom periodu.
- (2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se u roku od pet radnih dana od dana privremene odjave obavljanja djelatnosti.

VI. OBRAČUN I ROKOVI ZA UPLATU DOPRINOSA

Član 21

- (1) Doprinos za obveznike iz člana 5 stav 1 tač. 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9 i 10, člana 6 stav 1 tač. 1 do 8 i tačka 10, člana 7 stav 1 tač. 1 do 8 i čl. 12, 13 i 16 ovog zakona obračunava i uplaćuje poslodavac, odnosno isplatilac prihoda, prilikom isplate zarade, odnosno naknade zarade na teret osiguranika i poslodavca.
- (2) Doprinos za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 7 i člana 6 stav 1 tač. 15, 16 i 22 ovog zakona uplaćuje sam osiguranik do 15-og u mjesecu, po isteku svakog kalendarskog tromjesečja.
- (3) Doprinos za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 11 i člana 6 stav 1 tačka 11 ovog zakona obračunava i uplaćuje Zavod za zapošljavanje Crne Gore prilikom isplate naknade.
- (4) Doprinos za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 12, člana 6 stav 1 tačka 9, člana 7 stav 1 tačka 9 i člana 16 ovog zakona obračunava i uplaćuje osiguranik, na način kako se obračunava i uplaćuje porez u skladu sa zakonom kojim se uređuje porez na dohodak fizičkih lica.
- (5) Doprinos za obveznike iz člana 5 stav 1 tač. 4 i 13 i člana 6 stav 1 tačka 19 ovog zakona obračunava i uplaćuje isplatilac ugovorene naknade prilikom njene isplate.
- (6) Doprinos za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 14 i člana 6 stav 1 tačka 18 ovog zakona obračunava i uplaćuje vjerska zajednica do 15-og u mjesecu po isteku svakog tromjesečja.
- (7) Doprinos za obveznike iz člana 6 stav 1 tačka 12 ovog zakona uplaćuje Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore prilikom isplate penzija.
- (8) Doprinos za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 13 i 14 ovog zakona uplaćuje ministarstvo nadležno za poslove boračko-invalidske i socijalne zaštite prilikom isplate odgovarajućih naknada.
- (9) Ako doprinose za zaposlene u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države, u međunarodnoj organizaciji, kancelariji ili organizaciji koja na teritoriji Crne Gore uživa diplomatski imunitet, ne obračuna i ne uplati isplatilac ličnih primanja, doprinose iz i na lična primanja je dužan da obračuna i uplati sam zaposleni, u roku od pet dana od dana prijema tih primanja.
- (10) Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje za obveznike poljoprivrednike utvrđuju se rješenjem nadležnog poreskog organa, a uplaćuju se kvartalno do 15-og u mjesecu, po isteku svakog kvartala.
- (11) Doprinos za zdravstveno osiguranje za obveznike vlasnike poljoprivrednog zemljišta uplaćuje sam osiguranik, kvartalno do 15-og u mjesecu, po isteku svakog kvartala.
- (12) Doprinos za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 20 i 21 ovog zakona uplaćuje nadležni organ uprave, kvartalno do 15-og u mjesecu, po isteku svakog kvartala.
- (13) Bliži način i postupak obračunavanja i plaćanja doprinosa iz stava 1 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za poslove finansija, a doprinosa iz stava 11 ovog člana, ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede.

VII. POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG DOPRINOSA

Član 22

- (1) Obveznik doprinosa koji je sam platio doprinose, odnosno kome su u njegovo ime i u njegovu korist plaćeni doprinosi iz osnovice koja prelazi iznos najviše godišnje osnovice za kalendarsku godinu ima pravo na povraćaj više plaćenih doprinosa.
- (2) Poslodavac, odnosno isplatilac prihoda koji je u svoje ime, a u korist osiguranika platio doprinose na osnovicu koja prelazi iznos najviše godišnje osnovice za kalendarsku godinu ima pravo na povraćaj više plaćenih doprinosa.
- (3) Zahtjev za povraćaj više plaćenih doprinosa obveznik doprinosa iz st. 1 i 2 ovog člana podnosi nadležnom poreskom organu po isteku

godine.

(4) O zahtjevu iz stava 3 ovog člana nadležni poreski organ odlučuje rješenjem.

Član 23

- brisan -

Član 24

Bliži postupak i način povraćaja više plaćenog doprinosa propisuje ministarstvo nadležno za finansije.

VIII. KONTROLA OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA DOPRINOSA

Član 25

U pogledu utvrđivanja, kontrole i naplate doprinosa, rokova, kamate i zastare, osim zastare doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i drugih pitanja koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuje se zakon kojim je uređen poreski postupak.

IX. KAZNE ODREDBE

Član 26

(1) Novčanom kaznom od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako kao isplatilac prihoda na koje se plaćaju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje na prihode ne obračuna, netačno obračuna, ne obustavi ili ne uplati doprinose prilikom svake isplate prihoda (član 21 st. 1, 3, 4, 5, 6, 7 i 8).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu državne uprave, odnosno organu lokalne samouprave i lokalne uprave, novčanom kaznom od 500 eura do 1.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 6.000 eura.

Član 27

Novčanom kaznom od 250 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj obveznik doprinosa - fizičko lice koje ne uplati doprinose za obavezno socijalno osiguranje u propisanom roku (član 21 st. 2, 9, 10 i 11).

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28

Izuzetno od čl. 15 i 17 ovog zakona, za 2008. godinu stope doprinosa:

1) za penzijsko i invalidsko osiguranje iznose:

- za obveznike iz člana 5 stav 1 tač. 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9 i 10 i čl. 12 i 13 ovog zakona na teret poslodavca 9,0%,

- za obveznike iz člana 5 stav 1 tač. 4, 7, 12, 13, 14 i 15 ovog zakona na teret osiguranika 21,0%;

- za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 11 ovog zakona na teret isplatioca naknade 21,0%;

2) za zdravstveno osiguranje iznose:

- za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 1 do 7, tač. 9, 10, 11 i čl. 12 i 13 ovog zakona na teret poslodavca 5,5% i na teret osiguranika 6,5%;

- za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 8, 12 i 13 ovog zakona na teret osiguranika 12,0%;

- za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 14, 15, 17, 18 i 22 ovog zakona 6,5%;

- za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 20, 21 i 23 ovog zakona 12,0%;

- za zaposlene koji su na neplaćenom odsustvu dužem od 30 dana 12,0%.

Član 29

Izuzetno od čl. 15 i 17 ovog zakona, za 2009. godinu stope doprinosa:

1) za penzijsko i invalidsko osiguranje iznose:

- za obveznike iz člana 5 stav 1 tač. 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9 i 10 i čl. 12 i 13 ovog zakona na teret poslodavca 8,5%,

- za obveznike iz člana 5 stav 1 tač. 4, 7, 12, 13 i 15 ovog zakona na teret osiguranika 20,5%;

- za obveznike iz člana 5 stav 1 tačka 11 ovog zakona na teret isplatioca naknade 20,5%;

2) za zdravstveno osiguranje iznose:

- za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 1 do 7, tač. 9, 10, 11 i čl. 12 i 13 ovog zakona na teret poslodavca 5,5% i na teret osiguranika 5,0%;

- za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 8, 12 i 13 ovog zakona na teret osiguranika 10,5%;

- za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 14, 15, 17, 18 i 22 ovog zakona 5,0%;

- za obveznike iz člana 6 stav 1 tač. 20 i 23 ovog zakona 10,5%; st. 2, 10, 11 i 12

- za zaposlene koji su na neplaćenom odsustvu dužem od 30 dana 10,5%.

Član 30

Bliže propise za primjenu ovog zakona donijeće ministarstvo nadležno za finansije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 30a

Izuzetno za 2009. i 2010. godinu na primanja zaposlenog po osnovu otpremnina ne plaćaju se doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Član 31

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja sadržanih u ovom zakonu primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni list RCG", br. 54/03, 39/04 i 79/04), ukoliko nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 32

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe:

1) Odredbe Zakona o doprinosima za socijalno osiguranje ("Službeni list RCG" br. 32/93, 3/94, 42/94, 13/96 i 45/98), koje se odnose na obveznike, osnovice i stope doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti;

2) Čl. 147 do 164, 166 stav 1, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 175, 188 stav 1 tačka 6, 191, 192 i 209 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni list RCG" br. 54/03, 39/04 i 79/04);

3) Čl. 64 do 67 i 69 Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službeni list RCG" broj 39/04).

Član 32a

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi član 137 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

Član 33

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2008. godine.